

Karta (sylabus) modułu/przedmiotu

.PEDAGOGIKA
(Nazwa kierunku studiów)

Studia pierwszego stopnia/profil ogólnoakademicki

Przedmiot: Biomedyczne podstawy rozwoju człowieka		Kod przedmiotu:	
Przedmiot w języku angielskim: Biomedical bases for development of the man			
Grupy szczegółowych efektów kształcenia:			
Typ przedmiotu/modułu:		obowiązkowy	obieralny
Rok: I	Semestr: pierwszy		
Rodzaje zajęć i liczba godzin:			
		Studia stacjonarne	
Wykład	15		
Liczba punktów ECTS:	1		

Cel przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka.
C2	Wyposażenie w wiedzę z zakresu anatomii i fizjologii człowieka oraz prawidłowości zmian rozwojowych w różnych okresach życia człowieka.
C3	Przybliżenie wpływu czynników endo- i egzogennych na procesy zachodzące w organizmie.
C4	Kształtowanie umiejętności służących utrzymaniu i potęgowaniu zdrowia oraz tworzeniu środowiska nauki i wypoczynku sprzyjającego człowiekowi.
C5	Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży oraz przeciwdziałanie czynnikom ryzyka i skutkom nieprawidłowości rozwojowych.

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	Podstawowe wiadomości z zakresu rozwoju człowieka.

Efekty kształcenia	
	W zakresie wiedzy:
EKW1	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat biologicznych i medycznych podstaw wychowania i rozwoju człowieka
EKW2	Student ma podstawową wiedzę na temat integralnego rozwoju człowieka w cyklu życia: zarówno w aspekcie biologicznym, jak i medycznym
EKW3	Student ma elementarną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych
	W zakresie umiejętności:
EKU1	Student potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych
	W zakresie kompetencji społecznych:
EKK1	Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego w tym zakresie.

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady	

	Treści programowe	Liczba godzin
W1	Podstawowe pojęcia dotyczące rozwoju osobniczego.	1
W2	Rozwój rodowy człowieka, zróżnicowanie rasowe, konstytucjonalne i płciowe.	1
W3	Czynniki rozwoju osobniczego.	1
W4	Okresy rozwoju ontogenetycznego-kryteria podziału ontogenezy, charakterystyka poszczególnych okresów rozwojowych.	1
W5	Potrzeby wychowawcze i pielęgnacyjne dzieci w poszczególnych okresach życia z biomedycznego punktu widzenia.	1
W6	Rozwój cech morfologicznych i proporcji ciała, tendencje przemian, akceleracja.	1
W7	Zdrowie i czynniki zdrowotne, zagrożenia zdrowotne, kształtowanie zachowań zdrowotnych-rola wychowawcy.	1
W8	Znaczenie higieny dla rozwoju.	1
W9	Rola i znaczenie podstawowych składników pokarmowych, witamin i hormonów dla zdrowia i rozwoju człowieka.	1
W10	Zaburzenia w rozwoju somatycznym i stanie zdrowia dzieci i młodzieży, wady wrodzone, czynniki teratogenne, zaburzenia neurohormonalne, zaburzenia w rozwoju somatycznym.	1
W11	Problemy zdrowotne dzieci i młodzieży- choroby zakaźne, szczepienia.	1
W12	Konstytucja człowieka, postawa ciała, metody oceny postawy ciała.	1
W13	Normy oceny procesów wzrastania, kryteria oceny wieku rozwojowego.	1
W14	Cykle i biorytmy w rozwoju ontogenetycznym człowieka.	1
W15	Podstawy udzielania pierwszej pomocy przed medycznej.	1
	Suma godzin:	15

Metody i środki dydaktyczne	
M1	Wykład konwencjonalny
M2	Wykład z prezentacją multimedialną
SD1	Prezentacja multimedialna
SD2	Audycja

Sposoby oceniania	
Ocenianie kształtujące	
F1	Aktywny udział w dyskusji
Ocenianie podsumowujące	
P1	Egzamin – test pisemny

Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	15
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie np. konsultacji – łączna liczba godzin w semestrze	2
Przygotowanie się do egzaminu	8
Studiowanie literatury	5

Suma	30
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1

Literatura podstawowa	
1	Kalat J., Biologiczne podstawy psychologii, Warszawa 2006
2	Świdorska M., Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania: ogólne zagadnienia rozwoju biologicznego, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej, Łódź 2008.
3	Wolański N., Rozwój biologiczny człowieka, Warszawa 2005.

Literatura uzupełniająca	
1	Bartkowiak Z., Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania, Warszawa 1983.
2	Jopkiewicz A., Suliga E., Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania, Radom 2005.
3	Komosińska K., Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania, Olsztyn 1995.
4	Twyman R. M., Biologia rozwoju – krótkie wykłady, Warszawa 2003.
5	Tyszkowa M., Aktywność i działalność dzieci i młodzieży, Warszawa 1990.

Macierz efektów kształcenia										
Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu kształcenia do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów specjalnościowych	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów nauczycielskich	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody i środki dydaktyczne	Sposoby oceniania
EKW1	K_W03	++			N_W03	++	C1,C2	W1,W2,W3,W4	M1,M2,SD1	F1,P1
EKW2	K_W05	++ +			N_W01	+++	C1,C2,C3	W5,W6,W7,W10	M1,M2,SD1,SD2	F1,P1
EKW3	K_W17	++			N_W11	+++	C4,C5	W8,W11,W15	M1,M2,SD1,SD2	F1,P1
EKU1	K_U02	++			N_U01	+	C1,C4,C5	W9,W11,W12,W13,	M1,M2,SD1	F1,P1
EKK1	K_K01	++			N_K01	++	C2,C3,C4,C5	W1-W15	M1,M2,SD1	F1,P1

Formy oceny – szczegóły	
Na ocenę 2 (ndst)	<p>Student nie ma podstawowej wiedzy na temat biologicznych i medycznych podstaw wychowania i rozwoju człowieka.</p> <p>Student nie potrafi omówić wpływu różnorodnych czynników na organizm człowieka, mających związek z jego rozwojem. Nie rozumie procesów zachodzących w organizmie pod wpływem czynników endo- i egzogennych w procesie rozwoju ontogenetycznego.</p> <p>Student nie ma podstawowej wiedzy na temat integralnego rozwoju człowieka w cyklu życia: zarówno w aspekcie biologicznym, jak i medycznym</p> <p>Student nie ma elementarnej wiedzy o bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych</p> <p>Student nie posiada podstawowych umiejętności pozwalających na rozwiązywanie problemów związanych z wykorzystywaniem podstawowej wiedzy z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju</p>

	<p>człowieka w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych</p> <p>Student nie jest świadomy poziomu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka, nie rozumie potrzeby ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego w tym zakresie.</p>
Na ocenę 3 (dst)	<p>Student ma elementarną wiedzę na temat biologicznych i medycznych podstaw wychowania i rozwoju człowieka</p> <p>Student potrafi omówić podstawowe problemy dotyczące integralnego rozwoju człowieka w cyklu życia w aspekcie biologicznym, jak i medycznym. Ma elementarną wiedzę na temat potrzeb wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia z biomedycznego punktu widzenia.</p> <p>Student posiada elementarną wiedzę na temat bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych</p> <p>Student posiada elementarne umiejętności pozwalające na rozwiązywanie problemów związanych z wykorzystywaniem podstawowej wiedzy z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych.</p> <p>Student ma przekonanie o potrzebie podejmowania działań wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia</p>
Na ocenę 3+ (dst+)	<p>Student ma elementarną wiedzę na temat biologicznych i medycznych podstaw wychowania i rozwoju człowieka, zna kluczową terminologię z tego zakresu, potrafi wyjaśnić przynajmniej część podstawowych pojęć</p> <p>Student ma elementarną wiedzę na temat integralnego rozwoju człowieka w cyklu życia: zarówno w aspekcie biologicznym, jak i medycznym, charakteryzuje ogólnie potrzeby wychowawcze i pielęgnacyjne dzieci w poszczególnych okresach życia z biomedycznego punktu widzenia.</p> <p>Student posiada orientację w znaczącej części problemów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych.</p> <p>Student posiada umiejętności pozwalające na rozwiązywanie problemów związanych z wykorzystywaniem podstawowej wiedzy z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych.</p> <p>Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia, wykazuje w ograniczonym stopniu aktywność do podejmowania takich działań</p>
Na ocenę 4 (db)	<p>Student ma ogólną wiedzę na temat biologicznych i medycznych podstaw wychowania i rozwoju człowieka, zna kluczową terminologię z tego zakresu, potrafi wyjaśnić znaczącą część podstawowych pojęć Potrafi omówić wpływ różnorodnych czynników na organizm człowieka, mających związek z jego rozwojem.</p> <p>Student ma zadowalającą wiedzę na temat integralnego rozwoju człowieka w cyklu życia: zarówno w aspekcie biologicznym, jak i medycznym, charakteryzuje szczegółowo potrzeby wychowawcze i pielęgnacyjne dzieci w poszczególnych okresach życia z biomedycznego punktu widzenia.</p> <p>Student posiada orientację w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych potrafi scharakteryzować fundamentalne problemy występujące w tym obszarze</p> <p>Student potrafi w mniejszym lub większym stopniu dokonać oceny rozwoju fizycznego, oceny postawy, oceny rozwoju psychomotorycznego, oceny wieku rozwojowego, oceny rozwoju czynnościowego człowieka.</p> <p>Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia, wykazuje mniejszym lub większym stopniu aktywność do podejmowania takich działań</p>
Na ocenę 4+ (db+)	<p>Student ma zadowalającą wiedzę na temat biologicznych i medycznych podstaw wychowania i rozwoju człowieka, powiązaniu biologii i medycyny z pedagogiką ogólną i teorią wychowania oraz uporządkowaną wiedzę o rozwoju biologicznym człowieka jako przedmiocie badań naukowych, zna kluczową terminologię z zakresu biologii, potrafi w mniejszym lub większym stopniu wyjaśnić podstawowe pojęcia, omówić wpływ różnorodnych czynników na organizm człowieka, mających związek z jego rozwojem.</p> <p>Student ma zadowalającą wiedzę na temat integralnego rozwoju człowieka w cyklu życia: zarówno w aspekcie biologicznym, jak i medycznym, charakteryzuje szczegółowo potrzeby wychowawcze i pielęgnacyjne dzieci w poszczególnych okresach życia z biomedycznego punktu widzenia.</p> <p>Student potrafi w mniejszym lub większym stopniu omówić zaburzenia w rozwoju somatycznym i stanie zdrowia dzieci i młodzieży, wady wrodzone, czynniki teratogenne, zaburzenia neurohormonalne, zaburzenia w rozwoju somatycznym.</p> <p>Student posiada zadowalającą wiedzę na temat bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, potrafi scharakteryzować fundamentalne problemy występujące w tym obszarze, ma ogólną wiedzę na temat pomocy przedmedycznej</p> <p>Student posiada zadowalające umiejętności w zakresie rozwiązywania problemów związanych z wykorzystywaniem podstawowej wiedzy z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych</p> <p>Student potrafi dokonać ogólnej oceny rozwoju fizycznego, oceny postawy, oceny rozwoju psychomotorycznego, oceny wieku rozwojowego, oceny rozwoju czynnościowego człowieka.</p>

	<p>Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia, odznacza się zaangażowaniem w projektowanie własnych rozwiązań problemów z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka</p>
<p>Na ocenę 5 (bdb)</p>	<p>Student posiada wyczerpującą wiedzę na temat biologicznych i medycznych podstaw wychowania i rozwoju człowieka, powiązaniu ich z pedagogiką ogólną i teorią wychowania oraz uporządkowaną wiedzę o rozwoju biologicznym człowieka jako przedmiocie badań naukowych, zna kluczową terminologię z zakresu biologii, wyjaśnia podstawowe pojęcia, potrafi omówić wpływ różnorodnych czynników na organizm człowieka, mających związek z jego rozwojem. Rozumie procesy zachodzące w organizmie pod wpływem czynników endo- i egzogennych w procesie rozwoju ontogenetycznego.</p> <p>Student ma rzetelną wiedzę na temat integralnego rozwoju człowieka w cyklu życia: zarówno w aspekcie biologicznym, jak i medycznym, charakteryzuje szczegółowo potrzeby wychowawcze i pielęgnacyjne dzieci w poszczególnych okresach życia z biomedycznego punktu widzenia.</p> <p>Student potrafi wnikliwie omówić zaburzenia w rozwoju somatycznym i stanie zdrowia dzieci i młodzieży, wady wrodzone, czynniki teratogenne, zaburzenia neurohormonalne, zaburzenia w rozwoju somatycznym.</p> <p>Student posiada wyczerpującą wiedzę na temat bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, potrafi wnikliwie ją scharakteryzować fundamentalne problemy występujące w tym obszarze, ma rzetelną wiedzę na temat pomocy przedmedycznej</p> <p>Student posiada wysoki poziom umiejętności w zakresie rozwiązywania problemów związanych z wykorzystywaniem podstawowej wiedzy z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych</p> <p>Student potrafi dokonać rzetelnej oceny rozwoju fizycznego, oceny postawy, oceny rozwoju psychomotorycznego, oceny wieku rozwojowego, oceny rozwoju czynnościowego człowieka.</p> <p>Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia, wykazuje na szeroką skalę aktywność do projektowania własnych rozwiązań problemów z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka, jak: zdrowie i czynniki zdrowotne, zagrożenia zdrowotne, kształtowanie zachowań zdrowotnych-rola wychowawcy, znaczenie higieny dla rozwoju itp.</p>

Autor programu:	Dr Małgorzata Łobacz
Adres e-mail:	gkolomanska@wp.pl
Jednostka organizacyjna:	Katedra Pedagogiki PWSZ w Chelmie

Karta (sylabus) modułu/przedmiotu

PEDAGOGIKA
(Nazwa kierunku studiów)

Studia pierwszego stopnia/profil ogólnoakademicki

Przedmiot: Biomedyczne podstawy rozwoju człowieka		Kod przedmiotu:	
Przedmiot w języku angielskim: Biomedical bases for development of the man			
Grupy szczegółowych efektów kształcenia:			
Typ przedmiotu/modułu:		obowiązkowy	obieralny
Rok: I	Semestr: pierwszy		
Rodzaje zajęć i liczba godzin:			
		Studia stacjonarne	
Ćwiczenia	15		
Liczba punktów ECTS:	2		

Cel przedmiotu	
C1	Wyposażenie studentów w najważniejszą terminologię z zakresu anatomii i fizjologii człowieka.
C2	Zapoznanie studentów z procesami zachodzącymi w organizmie człowieka na różnych etapach jego życia.
C3	Analiza determinantów rozwoju: zewnątrzpochodnych i wewnątrzpochodnych.
C4	Wdrażanie studentów do utrzymania dobrej kondycji zdrowotnej, ochrony zdrowia, higieny pracy i higieny czasu wolnego.
C5	Uświadomienie przyszłym pedagogom znaczenia odpowiedzialności za zdrowie młodego pokolenia.

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	Podstawowe wiadomości z zakresu rozwoju człowieka.

Efekty kształcenia	
	W zakresie wiedzy:
EK1	Student zna podstawy rozwoju człowieka w aspekcie biologicznym i medycznym.
EK2	Student zna elementy składające się na integralny rozwój człowieka z perspektywy zarówno medycznej, jak i biologicznej.
	W zakresie umiejętności:
EK1	Student posiada umiejętność posługiwania się treściami z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka, a następnie wykorzystywania tej wiedzy w celu analizowania kwestii pedagogicznych.
EK2	Student potrafi dokonać analizy własnych działań w zakresie potrzeb wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia z biomedycznego punktu widzenia, dokonać ich ewaluacji (indywidualnie i w zespole) i wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji w przyszłym działaniu
	W zakresie kompetencji społecznych:
EK1	Student ma przekonanie odnośnie swojej wiedzy z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka, jest świadomy rangi permanentnego doksztalcenia zawodowego w tym zakresie.

Forma zajęć – ćwiczenia		
	Treści programowe	Liczba godzin

ĆW1	Wstęp do rozwoju biologicznego człowieka- człowiek jako gatunek biologiczny, elementarne składniki budowy organizmu: komórka, tkanka, narząd, układ.	2
ĆW2	Organizm jako jedność funkcjonalna. Rozwój struktury i funkcji organizmu.	1
ĆW3	Charakterystyka okresu zarodkowego- powstawanie narządów z poszczególnych listków zarodkowych.	1
ĆW4	Budowa i rozwój aparatu ruchu (układ kostno-stawowy i mięśniowy, nerwy ruchowe)	1
ĆW5	Aparat wegetatywny (układ oddechowy, krwionośny, pokarmowy, wydalniczy).	1
ĆW6	Układ rozrodczy.	1
ĆW7	Aparat koordynacyjno-regulacyjny (układ nerwowy, endokryalny, immunologiczny)	1
ĆW8	Budowa i funkcje skóry i narządów zmysłów.	1
ĆW9	Rola żywienia w rozwoju człowieka-normy. Planowanie zapotrzebowania energetycznego i jakościowego dla dzieci w różnym wieku.	1
ĆW10	Rola aktywności ruchowej w rozwoju człowieka. Znaczenie kultury fizycznej.	1
ĆW11	Normy rozwoju dzieci i młodzieży. Metody kontroli. Praktyczna ocena procesów wzrastania. Przyrządy i technika wykonywania pomiarów. Ocena rozwoju fizycznego, ocena postawy, ocena rozwoju psychomotorycznego, ocena wieku rozwojowego, ocena rozwoju czynnościowego człowieka.	2
ĆW12	Pierwsza pomoc przed medyczna w nagłych wypadkach	2
	Suma godzin:	15

Metody i środki dydaktyczne	
M1	Wykład problemowy
M2	Analiza tekstów z dyskusją
M3	Dyskusja panelowa
M4	Film
SD1	Teksty drukowane
SD2	Audycja
SD3	Prezentacja multimedialna

Sposoby oceniania	
Ocenianie kształtujące	
F1	Przygotowanie do zajęć
F2	Samoocena
F3	Praca w grupie
F4	Udział w dyskusji
Ocenianie podsumowujące	
P1	Kolokwium pisemne

Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	15
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie np. konsultacji –	2

łącna liczba godzin w semestrze	
Przygotowanie się do kolokwium	8
Studiowanie literatury	5
Suma	30
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1

Literatura podstawowa

1	Biologiczne i medyczne podstawy rozwoju i wychowania: podręcznik dla studentów uczelni pedagogicznych : praca zbiorowa, red. A. Jaczewski, Warszawa 2005.
2	Medycyna rodzinna - co nowego?, T. 2, red. A. Steciwko, Wrocław 2010.
3	Woynarowska B., Biomedyczne podstawy kształcenia i wychowania, Warszawa 2010.

Literatura uzupełniająca

1	Auksologia – Rozwój biologiczny człowieka i metody jego oceny od narodzin do dorosłości, red. I. Mięśowicz, Warszawa 2001.
2	Biomedyczne podstawy rozwoju z elementami higieny szkolnej, red. B. Doleżych, P. Łaszczyca, Toruń 2004.
3	Hoser P., Anatomia i fizjologia człowieka, Warszawa 1997.
4	Tobiasz-Adamczyk B., Wybrane elementy zdrowia i choroby, Kraków 2000.
5	Profilaktyka w pediatrii, red. B. Woynarowska, Warszawa 2008.

Macierz efektów kształcenia

Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu kształcenia do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów specjalnościowych	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów nauczycielskich	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody i środki dydaktyczne	Sposoby oceniania
EKW1	K_W03	++			N_W03	++	C1,C2	Ćw1, Ćw2	M1,M2, M3,SD1,SD3	F1,F3,F4,P1
EKW2	K_W05	++ +			N_W01	+++	C1,C2, C3	Ćw2,Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw6, Ćw7, Ćw8	M1,M2, SD1,SD3	F1-F4,P1
EKU1	K_U02	++			N_U01	+	C1,C4, C5	Ćw9,Ćw10, Ćw11	M1-M4,SD1-SD3	F1-F4,P1
EKU2	K_U14	++			N_U15	++	C2,C3, C4,C5	Ćw11	M1,M3, SD1,SD2	F1,F2,P1
EKK1	K_K01	++			N_K01	++	C2,C3, C4,C5	Ćw1-Ćw12	M1-M4,SD1-SD3	F1-F4,P1

Formy oceny – szczegóły

Na ocenę 2 (ndst)	<p>Student nie zna podstawowej terminologii z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka.</p> <p>Student nie zna determinantów rozwojowych: wewnątrzpochodnych i zewnątrzpochodnych.</p> <p>Student nie zna elementów składających się na integralny rozwój człowieka z perspektywy zarówno medycznej, jak i biologicznej.</p> <p>Student nie posiada umiejętności posługiwania się treściami z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka, a następnie wykorzystywania tej wiedzy w celu analizowania kwestii pedagogicznych.</p> <p>Student nie potrafi dokonać analizy własnych działań w zakresie potrzeb wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia z biomedycznego punktu widzenia, dokonać ich ewaluacji (indywidualnie i w zespole).</p> <p>Student nie jest przekonany odnośnie swojej wiedzy z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka, nie jest świadomy rangi permanentnego dokształcania zawodowego w tym zakresie.</p>
Na ocenę 3 (dst)	<p>Student zna na poziomie elementarnym podstawową terminologię z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka. Nie potrafi jednak zdefiniować większości terminów.</p> <p>Student na poziomie elementarnym wymienia determinanty rozwojowe: wewnątrzpochodne i zewnątrzpochodne.</p> <p>Student wykazuje na poziomie podstawowym umiejętność posługiwania się treściami z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka, nie potrafi wykorzystywać tej wiedzy w celu analizowania kwestii pedagogicznych.</p> <p>Student potrafi na poziomie podstawowym dokonać analizy własnych działań w zakresie potrzeb wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia z biomedycznego punktu widzenia, nie dokonuje ich ewaluacji.</p> <p>Student wykazuje w ograniczonym stopniu zainteresowanie stopniem swojej wiedzy z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka, wykazuje słabe zainteresowanie permanentnym dokształcaniem zawodowym w tym zakresie.</p>
Na ocenę 3+ (dst+)	<p>Zna podstawową terminologię z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka, w mniejszym lub większym stopniu definiuje te terminy.</p> <p>Student w większym lub mniejszym stopniu wykazuje się znajomością determinantów rozwojowych: wewnątrzpochodnych i zewnątrzpochodnych.</p> <p>Student w mniejszym lub większym stopniu wykazuje umiejętność posługiwania się treściami z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka, podejmuje próby wykorzystywania tej wiedzy w celu analizowania kwestii pedagogicznych.</p> <p>Student w mniejszym lub większym stopniu potrafi dokonać analizy własnych działań w zakresie potrzeb wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia z biomedycznego punktu widzenia, podejmuje próby ich ewaluacji (indywidualnie i w zespole).</p> <p>Student jest świadomy na poziomie zadowalającym poziomu swojej wiedzy z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka, w mniejszym lub większym stopniu jest przekonany o randze permanentnego dokształcania zawodowego w tym zakresie.</p>
Na ocenę 4 (db)	<p>Student zna podstawową terminologię z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka, definiuje większość terminów w tym obszarze.</p> <p>Student ma ogólną wiedzę na temat determinantów rozwojowych: wewnątrzpochodnych i zewnątrzpochodnych.</p> <p>Student posiada ogólne umiejętności posługiwania się treściami z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka, a następnie częściowo wykorzystuje je w celu analizowania kwestii pedagogicznych.</p> <p>Student potrafi dokonać analizy większości własnych działań w zakresie potrzeb wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia z biomedycznego punktu widzenia, podejmuje udane próby ich ewaluacji (indywidualnie i w zespole).</p> <p>Student jest świadomy poziomu swojej wiedzy z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka, jest przekonany o randze permanentnego dokształcania zawodowego w tym zakresie. Dostrzega sens podejmowania działań wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia.</p>
Na ocenę 4+ (db+)	<p>Student zna terminologię z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka, na poziomie zadowalającym definiuje te terminy.</p> <p>Student ma zadowalającą wiedzę na temat determinantów rozwojowych: wewnątrzpochodnych i zewnątrzpochodnych.</p> <p>Student posiada duże umiejętności posługiwania się treściami z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka, a następnie sprawnie wykorzystuje tę wiedzę w celu analizowania kwestii pedagogicznych.</p> <p>Student sprawnie analizuje własne działania w zakresie potrzeb wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia z biomedycznego punktu widzenia, potrafi bez większych zastrzeżeń dokonać ich ewaluacji (indywidualnie i w zespole).</p> <p>Student potrafi dokonać oceny poziomu swojej wiedzy z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka, jest przekonany o randze permanentnego dokształcania zawodowego w tym zakresie. Ma przekonanie o wartości i potrzebie podejmowania działań wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia.</p>
Na ocenę 5 (bdb)	<p>Student zna terminologię z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka, solidnie je definiuje i analizuje.</p> <p>Student posiada wyczerpującą wiedzę na temat na temat determinantów rozwojowych: wewnątrzpochodnych i zewnątrzpochodnych.</p>

	<p>Student potrafi wnikliwie posługiwać się treściami z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka, a następnie bez zarzutu wykorzystuje tę wiedzę w celu analizowania kwestii pedagogicznych. Student posiada wysoki poziom umiejętności analizowania własnych działań w zakresie potrzeb wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia z biomedycznego punktu widzenia, dokonuje ich rzetelnej ewaluacji (indywidualnie i w zespole).</p> <p>Student potrafi dokonać rzetelnej oceny poziomu swojej wiedzy z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka, potrafi w sposób precyzyjny i spójny ocenić rangę permanentnego doksztalcania zawodowego w tym zakresie.</p> <p>Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań wychowawczych i pielęgnacyjnych dzieci w poszczególnych okresach życia, wykazuje na szeroką skalę aktywność do projektowania własnych rozwiązań problemów z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju człowieka.</p>
--	---

Autor programu:	Dr Małgorzata Łobacz
Adres e-mail:	gkolomanska@wp.pl
Jednostka organizacyjna:	Katedra Pedagogiki PWSZ w Chelmie